



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticorꝝ Specvlꝝ**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

De ambitione. cap.xiii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

De ambitione. CAP. XIII.

Um ad detestandum, & execrandum Simoniae
 crimē plurimi d' clero ambitione, & dignitatum,
 atque honorum cupiditate inducantur, de hac
 legenda, & ab ecclesia profliganda iam aliquid dice-
 mus. Si vnquam, nunc maxime, & conuenientissime
 cum D. Bernardo * P'otifici Romano dici, vel scribi po-
 tuit: Plena est ambitioſis eccleſia, non eſt iam quod ex-
 horreat in ſtudiis, & molitionibus ambitioſis, nō plus,
 quam ſpeliunca Latronum in ſpoliis viatorum: Si Chri-
 ſtopulues, igneſcat zelus tuus, exurgat auctoritas
 ſolentis impudentiam, & generalem peſtem. Intuere
 ſtragulum ſic facientem, & audi dicentem ^b: Qui mi-
 ſi inſtruat, me ſequatur. Non parat aures, vt audiat,
 ſed ſagellum, quo feriat. Verba nec facit, nec recipit;
 nec ſedē iudicans, ſed inſequitur puniens. Cau-
 ſam tamen non tacet, quōd videlicet domum oratio-
 nis negotiationis feciſſent. Ergo & tu fac ſimiliter. E-
 ruantur vultum tuum iſtiusmodi negotiatores: Si
 non eruant: & tu ſagellum tenes. Timeant nummu-
 los, nec fidant in nummis, ſed diffidant. Abſcōdant
 ſagellum a te, ſcientes effunderi, quā accipere para-
 ſent. Hoc ſtudioſe, & conſtanter agendo, multos
 ſolentis ſurpium ſectatores lucrorum, honeſtioribus
 officiis vindicando. Multos, ne vel audeant huiusmodi
 ſeruire, ſeruabis. O ambitio ambientium crux, quo-
 modo omnes torquens omnibus places e. Nil acerbis
 ſolentis, nil moleſtus inquietat: nil tamen apud miſe-
 ricordias crebrius, & celebrius negotiis eius. An
 non iſta Apoſtolorum plus iam ambitio, quā de-
 ſiderio vult? An non vocibus eius veſtrum tota die re-
 ſonat palatium? An non quaſtibus eius tota legum ca-
 ſaſque diſciplina inſudat? An non ſpoliis eius om-
 nia inhiat inexplibili auiditate rapacitas? Aliud
 quod ab oppreſſis appellatur ad te; aliud autem
 quod in eccleſia per te regnare molitur. Nec
 ſolentis, nec huic aliquatenus aſſentire oportet ^d.
 Ambitionis via adoratio diaboli eſt, qua, videlicet, ad
 honorem, & gloriam mundi perueniendum, ſuis ille ad-
 ſpectibus pollicetur. O impatiens, & effrenis, tu p'pis
 quaſtus

a De confider. lib. 1. in fin. Ecclesia plena est ambitioſis.

b Ioan. 12.

O ambitio ambientium crux.

c Hoſten. in c. in tantum de prebend.

d Idem Berna. lib. 3. de confid. c. Bernard. in pſal. 90. ſerm. 6. Huc pertinet et illud quod Cyprian. habet in ſermo. de ie- iunio. in fine.



quæstus cupiditas! ô ardor intemperans! ô caeca, & impudenda ambitio? Apertè prius frontoseque subdignâ satis petitione tentare catholicum, & delectatam, incunctanter ad schismaticum religiose accepta de manu sacrilega malè cupita portatæ, inuò Domini gloriæ crudeliter confodere non vult. Curritur in clero passim ab omni ætate, & indoctis pariter & indoctis ad ecclesiasticas curas quam sine curis iam quisque videtur sit, cum illis peruenierit. Nec mirum de his, qui necdum in primis humeros cupitæ sarcinæ submisserunt, tantum non gemere, tanquam sub onere, sed impetere plus onerari: non deterrentur periculis, & cupiditate cæcati non vident, sed fauoribus superioribus illis inuident, prouocantur. O infinita seruitio, & insatiabilis auaritia! Cum primos honores meruerint in ecclesia; meruerint autem non merito, vel pecunia, siue etiam carnis, & de qua regnum Dei non possidebunt, prærogatiuam inchoant: ideo cor ea quiescunt, duplici semper alluuntur studio; quo vtiq; magis ac magis & dilatantur, & ad celsiora subleuantur: verbi gratia, factus quis fuerit in quacumque ecclesia Decanus, & positus, Archidiaconus, aut aliquid huiusmodi contentus vno in vna, plures sibi, imò quosque conquirere honores satagit, tam in vna, quam in multis. Quibus tamen omnibus, si locus eueniret, vnus præferret Episcopi dignitatem. Sed non satiabitur? Factus Episcopus, Archiepiscopus, & desiderat. Quò fortè adepto rursus nescio quos somnians, laboriosis itineribus, & sumptuosis peritatibus Romanum statuit frequentare palatium, & stuosas sibi quosdam inde comparans amicis, & ceteri spiritualis gratia hæc faciunt, laudandas etiam sed præsumptio corrigenda. Meditantiibus honorandis, sed onera pensantibus tædio sunt, & inordinati. Non autem omnes capiunt hoc verbum, & enim non tanta fiducia, & alacritate currerent ad honores, si esse sentirent & onera. Grauari profectò

*a Idè in epist.
116.*

Ambitio semper infinita.

Honores, onera pensantibus tædio sunt, atque formidini.

... nec cum tanto labore, & periculo, quarumlibet
... infulas dignitatum. Nunc vero quia sola
... gloria, & non poena, primum esse clericum
... in ecclesia, seque viles aestimant, & inglo-
... quocumque eminentiori loco non fuerint sub-
... Scholares pueri, & impubes adolescentuli ob
... dignitatem promouentur ad ecclesiasticas di-
... & de sub scruia transferuntur ad principan-
... presbyteris; latiores interim quod virgas eua-
... quam quod meruerint principatum, nec tam il-
... la blanditur adeptum, quam ademptum magisterium.
... hoc quidem in initio. Processu vero temporis pau-
... adolescentes docti sunt in breui vendicare alta-
... aditorum marsupia vacuare, magistris nimi-
... hac disciplina videntes idoneis, ambitione, &
... Quare B. Leo Episcopis Africanis scri-
... Miratur, inquit, apud vos per occasionem
... impacati aut ambientium praesumptionem,
... valuisse popularem, vt indignis quibus-
... longe extra sacerdotale meritum constitutis
... falgium, & gubernatio ecclesiae credere.
... Non enim est hoc consulere populo, sed noce-
... nec praestare regimen, sed augere discrimen.
... integritas praesidentium, salus est subditorum.
... est incolumitas obedientiae, ibi sana est for-
... doctrina. Principatus autem, quem aut seditio
... aut ambitus occupauit; etiam si moribus
... actibus non offendit, ipsius tamen initij sui
... peniciosus exemplo: & vix bono peraguntur
... quae malo sunt inchoata principio. Quod si
... quolibet ecclesiae gradibus prouidenter, scien-
... curandum est, vt in domo Domini nihil in-
... sit, nihilque praeposterum: quanto ma-
... laborandum est, vt in electione eius, qui su-
... omnes gradus constituitur, non erretur. Nam
... familiae Domini status, & ordo nutabit,
... requiritur in corpore, non inuenitur in
... Vbi est illa beati Pauli Apostoli per spiri-
... dei emissa praecipio, qua in persona Timo-
... sacerdotum Christi numerus eruditur,
... & in-

a Bernar. epist.
42.
b epist. 87. c.
cap. miratur.
dist. 61.

Integritas praesidentium, salus est subditorum.

In domo Domini nihil sit inordinatum.

2. i. *Timoth. 4.*
Cito manus a-
licui imponere
quid sit.

Communicare
peccatis alienis
quid sit.

Honor illegiti-
mus.

Quomodo ad
honores perue-
niendum sit.

Ambitus no-
tari qui soleat.

b. l. sancimus.
C. ad leg. lul.
repetund.

Ad honores in-
signia quales
sunt promouendi.

Ad dignitatem
promoti quale
debeant presta-
re iuramentum.

& inde vnicuique nostrum dicitur: Manus necesse est cito imposueris, neque comunices peccatis alienis. Quod est, cito manus imponere, nisi ante maturitatis, ante tempus examinis, ante tempus emerituum, antequam honorem tribuere non comprobatis? Et quid est communicare peccatis alienis, nisi talem effici voluntatis est, qui non meruit ordinari? Sicut enim honoris sibi comparat fructum, qui rectum tenet in dignitate sacerdotis iudicium: ita graui semetipsum affligit, qui ad suae dignitatis collegium sublimari indignus. Non enim in cuiusquam persona praetermittitur, quod institutis generalibus continetur; nec paratur honor ille legitimus, qui fuerit contra diuinae accepta collatus. Merito patrum beatorum venerunt sanctiones, cum de electione sacerdotum loquerentur, eos demum sacris administrationibus idoneos esse, quorum omnis aetas a puerilibus exordium, ad perfectiores annos per disciplinae studia, et stiticae cucurrisset, & vnicuique testimonium praerberet. Nec potest de eius profectione dubitari, pro laboribus multis, pro moribus castis, pro virtutibus strenuis, celsioris loci praemium debetur. Sed ad honores mundi sine suffragatione temporis, merito laboris indignum est perueniri, & notari debent, qui solent, quos probitatis documenta non adiuuant, sed diligent, & quam prudens habenda est dispensatio minorum munerum, & caelestium dignitatum. Ab Imperatoribus enim Theod. & Valent. hoc super constitutio promanauit: Sancimus eiusmodi viros ad prouincias regendas accedere, qui ad bonos signia non ambitione, vel pretio, sed probitate & amplitudinis suae solent testimonio promoueri, ut quibus hi honores per sedis tuae, vel per nostrae sint electionem commissi, iurati inter gesta deponant se pro administrationibus sortiendis neque quippiam, neque daturos vnquam postmodum, siue per se, siue per interpositam personam, in fructu legis sacramentique, aut venditionis, donationis, titulo, aut alio velamento cuiuscumque contractus.

obor, exceptis solis salariis, nihil penitus tam in ad-
ministratione positos, quam post depositum officium
pro aliquo praestito beneficio tempore administratio-
nis, quam gratuito meruerunt, accepturos. Et licet ne-
mum diuini timoris, contemnendo iusiurandum, ar-
bitratur immemorem, vt saluti propriae vllum com-
modum anteponat: tamen vt ad salutis timorē etiam
necessitas periculi subiungatur; si quis ausus fuerit prae-
ter sacramēta negligere, non modo aduersus accipien-
tem, sed etiam aduersus dantem, accusandi cunctis,
tamquam crimen publicum, concedimus facultatem;
quod poena, eo qui conuictus fuerit, modis omni-
bus ferendo.

Item alij Imperatores suum erga cleri integrita-
tem, & Dei debitum cultum, studium & zelum decla-
rantes, hanc de electione Episcopi promulgarunt ordi-
nationem: Si quemquam vel in hac vrbe, vel in ca-
eteris prouinciis, quae toto orbe diffusae sunt, ad Episco-
patus gradum prouehi Deo auctore contigerit; puris
conscientiis, nuda electionis conscientia, sine
cuius precibus proferatur. Nemo gradum sacer-
dotum, non quantum dare sufficiat, aestimetur. Profecto
enim quis locus tutus, & quae causa poterit esse excusa-
ta, si veneranda Dei templa pecuniis expugnentur?
Quem marum integritatis, aut vallum fidei prouide-
bitur, si auri sacra fames in penetralia veneranda pro-
ferat? Quid denique cautum esse poterit, aut secutum,
si sanctitas incorrupta corrumpatur? Cesset altaribus
commovere profanus ardor auaritia, & à sacris adytis
populatur piaculare flagitium. Itaque castus & humilis
iustis temporibus eligatur Episcopus, vt quocumque
tempore peruenerit, omnia vitae propriae integritate
conseruet. Non pretio, nec precibus ordinetur Antistes.
Tantum ab ambitu debet esse sepositus, vt quaratur
expensas, rogaris recedat, inuitatus effugiat, sola illi
suscipietur necessitas excusandi. Profecto enim, indi-
gnus est sacerdotio, nisi fuerit ordinatus inuitus; cum
satis quis hanc sanctam, & venerandam Antistitis
potestatem pecuniae interuentu subijisse, aut si quis vt alterum
ordina-

*Saluti propriae
nullum commo-
dum anteponen-
dum.*

*a l. si quemquam
C. de Episc. &
cler.*

*Quid dignita-
tum collatori-
bus consideran-
dum in collatione.*

*Qualis eligen-
dus Episcopus*

ordinaret, vel eligeret, aliquid accepisse dicitur
instar publici criminis & lesa maiestatis actionem
proposita à gradu sacerdotij retrahatur. Neque
solum deinceps honore privari, sed perpetua vobis
familiæ damnari decernimus; ut eos, quoque per
coinquinat, & aequat, ut ois que similis pena dicitur.

Locus regiminis fugiendus potius est, quam capere.

C A P. XIII.

à epist. 169. lib.
6. et c. in scri-
ptura. 8. q. 1.

D Gregorius Siraico Episcopo scribens: **D**icitur
pturis, inquit, vestris vos magno potestate
quaxisse narratis; sed per hoc ad pastorem
licitudinem vos congruè venisse ostendens
locus regiminis desiderantibus negandus est
gentibus offerendus est. Et sicut scriptum est
tanquam Aaron. Et rursus idem egregius
dicit: Si vnus pro omnibus mortuus est, ergo
nes mortui sunt, & pro omnibus Christus mortuus
si hoc est, superest, ut qui viuunt, non iam filii
sed ei, qui pro ipsis mortuus est, & resurrexerunt.
Pascite oves meas. Ex quibus verbis colligitur
is, qui valet, omnipotentis Dei oves recte pascere
ostendit se pastorem summum minime amare. Sed
vnigenitus patris, pro explenda vilitate consuetudinis
secreto patris ad publicum nostrum egressus est
quid dicturi sumus, qui secretum nostrum pro
utilitati proximorum? Quies itaque nobis
appetenda est, & tamen pro multorum lucrando
do postponenda. Nam sicut toto desiderio
occupationem fugere; ita (si desit qui prædicationis
onus libenti necesse est humero subire)
ex duorum prophetarum opere docemur, qui
prædicationis officium vitare conatus est, & am-
petijt. Nam mittenti se Domino Hieremias re-
dit, dicens: A, à, à, Domine Deus, ecce natus
qui, quia puer ego sum. Et cum omnipotens Deus
prædicandum sibi personam quæreret, dicens: Quis
mittam, & quis ibit ex vobis? Vltro se obtulit

b Hebr. 5. Nu-
mer. 25.

c 2. Corinth. 5.

d Ioan. 21.

e Hierem. 1.